

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
Володимир ГОРНИК

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні
відносини
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Розвиток підприємництва
(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна

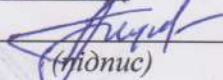
КИЇВ 2025

РОЗРОБНИК силабусу, доцент, к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

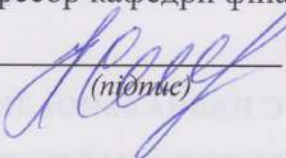

Ольга ПИЛИПЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 2 від 25.09.2025

Завідувач кафедри
(підпис) Анатолій ПУТІНЦЕВ

Гарант освітньо-професійної програми *Розвиток підприємництва*
професор, д.е.н., професор кафедри фінансів та обліку

(підпис) Наталя ЧЕЧЕТОВА

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Фінансовий менеджмент, ОК.11
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	1 рік навчання, 1 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	3 кредити, 90 годин (14 годин лекції, 10 годин семінари, 66 годин самостійної роботи)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	Онлайн за запитом студента https://classroom.google.com/c/ODE1NjE1Mzg4NTQ5
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Пилипенко Ольга Олегівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	pylypenko.olha@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Фінансовий менеджмент є системою дій щодо оптимізації фінансової моделі діяльності підприємства та його бізнес-поведінки у сфері фінансів. У прикладному розумінні, фінансовий менеджмент орієнтований на формування балансу підприємства в частинах управління рухом капіталу, зобов'язань та активів, що вимагає окремої уваги до аналізу фінансової звітності як способу виділити «опорні точки» у роботі фінансового менеджера та оцінити її результати.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є поглиблене вивчення теорії і практики управління фінансами

	<p>підприємства за ринкових умов, оволодіння стратегією і тактикою забезпечення фінансових потреб компанії, знаходження оптимальних рішень щодо структури активів та пасивів компанії.</p> <p>Завданнями вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є: з'ясування сутності та методологічних основ фінансового менеджменту; отримання навичок управління грошовими потоками підприємства, його прибутком, капіталом, зобов'язаннями, активами; оволодіння методикою визначення вартості грошей в часі, вартості капіталу підприємства та з'ясування шляхів оптимізації його структури; отримання знань з управління фінансовими й іншими ризиками та застосування інструментів антикризового управління підприємством.</p>
Пререквізити	<p>Для успішного опанування матеріалу курсу необхідні знання з низки фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін зокрема, Економіка підприємств, Бухгалтерський облік, Менеджмент</p>
Постреквізити	<p>Стратегічний менеджмент, Корпоративний менеджмент</p>
Формат проведення дисципліни	<p>В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: тести; командні проекти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; бесіди і дискусії, кейс-технології.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom,</p>

	лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meets. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватись через Telegram
--	--

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК2. Здатність встановлювати критерії, за якими організація визначає подальші напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації;

СК11. Здатність приймати оптимальні управлінські рішення в складних економічних умовах;

СК 12. Здатність до застосування економіко-математичних методів та моделей для аналізу об'єктів і процесів в сфері менеджменту;

Програмні результати навчання:

РН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту	Лекція, семінар	усне опитування/тестування /розв'язування задач	2
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 5. Управління прибутком	Лекція, семінар	усне опитування/тестування/ розв'язування задач	2
Тема 6. Управління оборотними активами	Лекція, семінар	усне опитування/тестування/ розв'язування задач	2
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 8. Управління інвестиціями	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 9. Управління фінансовими ризиками	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 10. Аналіз фінансових звітів	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 11. Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування та планування	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2
Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	2

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо фінансового менеджменту підприємств.

В залежності від кола наукових інтересів студенти готують творче завдання у вигляді аналітичного огляду, яке є основою доповіді на студентській науковій конференції.

Практикум: Розробка фінансового плану підприємства. Вирішення практичних кейсів.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google

Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Після здійснення вибору даної дисципліни (для вибіркових дисциплін), вона стає обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.
 - Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
 - Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
 - Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
 - Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
 - За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
 - Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
 - Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
 - Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
 - Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Контроль знань студентів здійснюється на семінарських та індивідуальних заняттях, які проводяться з метою відпрацювання поточної заборгованості, або отримання поглиблених знань з окремих питань фінансового менеджменту.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні

окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування, під час тестування і розв'язання ситуаційних задач на практичних заняттях.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських (практичних) заняттях	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче усне опитування - фронтальне усне опитування - написання диктантів з дисципліни «Фінансовий менеджмент» - стандартизоване опитування за тестовими завданнями - письмова робота (до 45 хв.) - виконання практичних завдань
Контроль на лекції	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче експрес-опитування - фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

Умови визначення навчального рейтингу з дисципліни «Фінансовий менеджмент»

Тема 1	5
Тема 2	5
Тема 3	5
Тема 4	5
Тема 5	5
Тема 6	5
Тема 7	5
Тема 8	5
Тема 9	5
Тема 10	5
Тема 11	5
Тема 12	5
Презентаційна доповідь	10
Розробка фінансового плану	30
Всього	100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні:

1. Податковий кодекс України / уклад. В. Кузнєцов. - Х.: Фактор, 2010. - 458 с.

Основні:

2. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 336 с.

3. Нестерова С. Фінансовий менеджмент: практикум: навчальний посібник. – Кондор.– 2019. – 280 с.

4. Школьник І.О., Кремень В.В. Фінансовий менеджмент. – К.: ЦУЛ, 2014.– 488 с.

5. Фінансовий менеджмент: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 440 с.

6. Фінансовий менеджмент: підручник / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрогін. – К. : КНЕУ, 2005. – 535 с.

7. Гудзь О.Є. Фінансова політика підприємства: Навч. посіб. / О.Є. Гудзь, П. А. Стецюк. – Київ-Львів: Ліга-Прес, 2017. – 120 с.

8. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

Допоміжні

9. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

10. Кузьмінський, В., Пилипенко, О., Попович, Д. Фінансово-господарська діяльність та податок на прибуток підприємств: контроверсійність інтересів. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2023. №4(72), с.20–28. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-20-28>

11. Pylypenko, O. (2023). Going to digital economy: an integrated approach to policy making. *Business model innovation in the digital economy: monograph*. OÜ Scientific Center of Innovative Research. 2023. 208p. pp.74-98, <https://doi.org/10.36690/BM-ID-EU-74-98>

12. Пилипенко О.О. Концепції менеджменту витрат. Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 18 лютого 2020 року). 2020. Луцьк. С. 475-478.

13. Pylypenko O. The concept of cost management in enterprises. *Book of abstracts of International conference on economics, accounting and finance (ICEAF)*. Scientific center of innovative researches OU, Estonia; Academy of Economics and Pedagogy, Czech Republic). 2020,

July 02-04. P. 61-62. Doi: 10.36690/ICEAF.2020.80
<https://conf.scnchub.com/index.php/ICEAF/ICEAF/paper/view/35>

14. Пилипенко О.О. Сучасні методи бюджетування бізнесу. *Теоретичні аспекти та практичні проблеми управління, економіки та природокористування в Україні*. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 2 грудня 2020). 2020. Київ. С. 162-163.

15. Пилипенко О.О., Румик І.І. Управління фінансово-господарською діяльністю інтегрованих підприємств на інноваційних засадах. *Вчені записки Університету «КРОК»*. №2 (62). Київ, 2021. С. 166-175. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-166-175>

16. Pylypenko O.O., Zozulia V.A. Targeting the investment activities of enterprises in terms of risks. *Book of abstracts of International conference on economics, accounting and finance (ICEAF)*. Scientific center of innovative researches OU, Estonia; Academy of Economics and Pedagogy, Czech Republic). 2021, November 05. URL: <https://conf.scnchub.com/index.php/ICEAF/ICEAF-2021/paper/view/320>

17. Пилипенко О.О., Румик І.І. Антикризове управління при реалізації санаційних заходів підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №3 (63). С. 39-48. URL: <http://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/427>

18. Румик І.І., Пилипенко О.О. Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного моделювання. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. №2 (66). С. 44-52. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-44-52>

19. Pylypenko O. Modern technologies and new opportunities for working with financial assets. *Міждисциплінарні дослідження науки XXI століття: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених та студентів, 1 грудня 2022 р.* Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2022. С. 86-89.

20. Pylypenko, O. New challenges to the implementation of quality audit procedures of entrepreneurial business structures. *International Conference on Corporation Management-2023*. Scientific Center of Innovative Research, <https://conf.scnchub.com/index.php/ICCM/ICCM-2023/paper/view/512>

Інформаційні ресурси

21. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
22. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
23. Офіційний сайт Державної установи Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <http://www.smida.gov.ua>
24. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
25. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
26. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>